

**B.Com. Semester - 2 (CBCS) Examination**  
**March/April -2019 (New Course)**  
**Accounting -2 (ELECTIVE)**

Time: 2:30 Hours

Marks: 70

**Instructions:**

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

પ્રશ્ન-૧ નીચે આપેલી વિગતો પરથી તા.31-3-18 ના રોજ પૂરા થતા વર્ષનું શ્રી દેવાભાઈ પટેલનું કૃષિ ખાતું તૈયાર કરો. (20)

| વિગત                  | રકમ રૂ. | વિગત                                 | રકમ રૂ. |
|-----------------------|---------|--------------------------------------|---------|
| શરૂ સ્ટોક (1-4-2017)  |         | મજૂરી                                | 5,000   |
| ખાતર 5,000            |         | ટ્રેક્ટરનું ભાડું                    | 5,00    |
| બિયારણ 3,000          |         | 10%ની સહકારી મંડળીની લોન(તા.1-10-17) | 10,000  |
| ઉભો પાક 1,000         |         | જમીન મહેશૂલ                          | 200     |
| ઢોર ઢાંખર 5,000       | 14,000  | વીમા પ્રીમિયમ:                       |         |
| ખરીદી:                |         | પાક 50                               |         |
| ખાતર 1,000            |         | ઢોર ઢાંખર 100                        | 150     |
| બિયારણ 1,500          |         | વેચાણ:                               |         |
| જંતુનાશક દવા 2,000    |         | ધાસ 5,000                            |         |
| ઢોર ઢાંખર 2,000       | 6,500   | દૂધ 2,000                            |         |
| વાડ કરવાનો ખર્ચ 2,000 | 2,000   | ચોખા 8,000                           |         |
|                       |         | ઘઉં 10,000                           | 25,000  |

વધારાની માહિતી:

- (1) આખર સ્ટોક (તા.31-3-18) ખાતર રૂ 500, બિયારણ રૂ 1,500 અને ઢોર ઢાંખર રૂ 6,000
- (2) રૂ. 200 ની કિંમતનું ધાસ પોતાના ઢોર ઢાંખરને ખવડાવવા ઉગાડેલ છે.
- (3) અંગત વપરાશ માટે લિધેલ અનાજ : ઘઉં રૂ 500 અને ચોખા રૂ 300
- (4) ધર્માદામાં આપેલ અનાજ રૂ 1,000
- (5) વાડ કરવાનો ખર્ચ દસ વર્ષમાં માંડી વાળવાનો છે.

અથવા

પ્રશ્ન-૧ શ્રી દેવજીભાઈ પટેલ નું 31-12-2010 ના રોજ પૂરા થતા વર્ષનું કૃષિ ખાતું તૈયાર કરો.

| વિગત               | રકમ રૂ. | વિગત                  | રકમ રૂ. |
|--------------------|---------|-----------------------|---------|
| <u>શરૂ સ્ટોક:</u>  |         | <u>વેચાણ:</u>         |         |
| ખાતર 7,500         |         | ઘાસ 7,500             |         |
| બિયારણ 4,500       |         | દૂધ 3,000             |         |
| ઉભો પાક 1,500      |         | ચોખા 12,000           |         |
| ઢોર ઢાખર 7,500     | 21,000  | ઘઉં 15,000            | 37,500  |
| <u>ખરીદી:</u>      |         | <u>વિમા પ્રીમીયમ:</u> |         |
| ખાતર 1,500         |         | ઢોર ઢાખર 250          |         |
| બિયારણ 2,250       |         | પાક 150               | 400     |
| જંતુનાશક દવા 3,000 |         |                       |         |
| ઢોર ઢાખર 3,000     | 9,750   |                       |         |

(1) 10%ની સહકારી મંડળીની લોન (1-7-2010) રૂ. 15,000

(2) મજૂરી રૂ. 7,500, જમીન મહેસુલ રૂ. 300, વાડ કરવાનો ખર્ચ 3,000, ટ્રેકટરનું ભાડું 750 નો ખર્ચ થયેલ છે.

(3) આખર સ્ટોક: ખાતર 750, બિયારણ 2,250, ઢોર ઢાખર 9,000

(4) રૂ. 300 ની કિંમતનું ઘાસ પોતાના ઢોરને ખવડાવવા ઉગાડેલું છે.

(5) અંગત વપરાશ માટે લિધેલ અનાજ: ઘઉં 1,000, ચોખા રૂ.700

(6) ધર્માદામાં આપેલ અનાજ રૂ. 1,000

(7) વાડ કરવાનો ખર્ચ 10 વર્ષમાં માંડી વાળો.

પ્રશ્ન-૨ નિરાલી માઈન્સ લી. એ કોલસાની ખાણ ભાડે લીધી. તે અંગની શરતો નિચે પ્રમાણે છે.

(20)

(1) સમયગાળો: તા.1-7-1992 થી તા.30-06-2007

(2) રોયલ્ટી: ટન દીઠ રૂ. 15 લેખે

(3) લઘુત્તમ ભાડું: પ્રથમ 4 વર્ષ સુધી વાર્ષિક 12,250 લેખે. 5 માં વર્ષથી 12 વર્ષના અંત સુધી વાર્ષિક રૂ.14,000 અને 13માં વર્ષથી પદ્ધતિના છેલ્લા વર્ષ સુધી વાર્ષિક રૂ. 17,500 લેખે.

(4) ઓછા કામનું નુકશાન, થયેલ નુકશાન બાદના તરતના બે વર્ષ દરમિયાન મજરે લઈ શકાશે.

(5) જો હડતાલ કે અકસ્માતને કારણે રોયલ્ટી લઘુત્તમ ભાડા કરતા ઓછી હોય તો તે વર્ષની ખરેખર રોયલ્ટીને લઘુત્તમ ભાડા તરીકે ધ્યાનમાં લેવી.

|              |      |      |      |      |
|--------------|------|------|------|------|
| વર્ષ         | 2004 | 2005 | 2006 | 2007 |
| ઉત્પાદન (ટન) | 750  | 800  | 800  | 450  |

1-1-04 ના રોજ ઓછા કામના નુકશાનની કોઈ બાકી ન હતી. 2006 માં 3 માસ હડતાલ હતી.

હિસાબો 1લી જાન્યુઆરીથી 31મી ડિસે. સુધીના સમય માટે તૈયાર કરો.

નિરાલી લી. ના ચોપડામાં તૈયાર કરો.

(1) રોયલ્ટી ખાતું, (2) લઘુત્તમ ભાડાનું ખાતું, (3) ઓછા કામનું નુકશાનનું ખાતું.

અથવા

પ્રશ્ન-૨ પૃથ્વી માઈન્સ લી. એ કોલસાની ખાણ 1-1-1998 ના રોજ ભાડે લીધી 10 વર્ષની શરતોએ.

(1) રોયલ્ટીનો દર = ટન દીઠ રૂ. 4

(2) લઘુત્તમ ભાડું = ભાડા પદ્ધતિના પ્રથમ 4 વર્ષ રૂ. 25,000 વાર્ષિક

પછીના 4 વર્ષ રૂ. 28,000 વાર્ષિક

છેલ્લા 2 વર્ષ રૂ. 30,000 વાર્ષિક

(3) ઓછા કામનું નુકશાન જે વર્ષ થયું હોય તે પછીના 2 વર્ષે મજરે લઈ શકાશે.

(4) આગ અકસ્માત અને હડતાલના કિસ્સામાં જો રોયલ્ટી લઘુત્તમ ભાડા કરતા ઓછી હોય તો તે વર્ષે લઘુત્તમ ભાડું 25% ઘટાડવું.

(5) છેલ્લા 4 વર્ષનું ઉત્પાદન નીચે મુજબ હતું.

| વર્ષ            | 2004   | 2005           | 2006         | 2007  |
|-----------------|--------|----------------|--------------|-------|
| ઉત્પાદન (ટનમાં) | 10,000 | 8,000(અકસ્માત) | 5,000(હડતાલ) | 7,500 |

(6) તા.1-1-02 ના રોજ ઓછા કામના ખાતાની બાકી ન હતી. 2002 ના વર્ષ દરમિયાન ઓછું કામ રૂ.8,000 અને 2003ના વર્ષ દરમિયાન ઓછું કામ 6,000 થયું હતું.

ઉપરની વિગતો પરથી ખાણ ભાડે રાખનાર ચોપડામાં (1) રોયલ્ટી ખાતું, (2) ઓછા કામનું નુકશાન (3) ભાડે આપનારનું ખાતું તૈયાર કરો.

પ્રશ્ન-3 અમદાવાદ ટેક્સટાઈલ્સ મિલ્સ લિ. એ. 1,000 પાવરલૂમ્સ રૂ.30,00,000 ના ખર્ચે નાખી હતી. 2008ના (15)

માર્ચ માસમાં કંપનીએ જૂની પાવરલૂમ પૈકી 50% પાવરલૂમ્સ, જૂની પાવરલૂમ્સની જાત અને પેટર્નની પ્રથમ વખતની કિંમત કરતા, 100% વધારાની કિંમતે બદલી નાખી અને બાકીની અડધી ઓટોમેટીક પાવરલૂમ્સ રૂ.50,00,000 ના ખર્ચે નાખી. આ ઉપરાંત વધારાની માંગને પહોંચી વળવા કંપનીએ વધારાની 250 ઓટોમેટીક પાવરલૂમ્સ ફેક્ટરીમાં ગોઠવી.

જૂની બદલી નાખેલ પાવરલૂમ્સ વેચી નાખતા રૂ 10,00,000 ઉપજ્યા.

ઉપરના વ્યવહારો નોંધવા માટે જરૂરી આમનોંધ લખો. અને ખર્ચે પૈકી મૂડી ખાતે અને મહેસૂલી ખાતે કેટલો ખર્ચ આવશે તે દર્શાવો.

અથવા

પ્રશ્ન-3 ધી. પી.જી.વી.સી.એલ કંપની રૂ.25,00,000 ના ખર્ચે એક મેઈન્સ નાખી છે. કેટલાક વર્ષો પછી જૂની મેઈન્સના  $\frac{1}{5}$  ભાગ જેટલી વધારાની મેઈન્સ રૂ. 7,50,000 ના ખર્ચે નાખી. તેણે જૂની મેઈન્સ રૂ. 35,00,000 ના ખર્ચે બદલી આ સમય દરમિયાન માલસામાન અને મજૂરી ખર્ચમાં 20%નો વધારો થયો. જૂના માલસામાનના વેચાણમાંથી રૂ.40,000 ઉપજ્યા છે. રૂ.50,000નો જૂનો માલસામાન જૂની મેઈન્સને બદલી નવી નાખેલ મેઈન્સમાં વપરાયેલો છે. તેમજ વધારાની મેઈન્સમાં રૂ.25,000નો જૂનો માલસામાન વપરાયો છે.

ઉપરના વ્યવહારો નોંધવા જરૂરી આમનોંધ લખો. આ ઉપરાંત ઉપરોક્ત ખર્ચ, મૂડી ખર્ચ અને મહેસૂલી ખર્ચ વચ્ચે કઈ રીતે વહેંચાશે તે કારણો સહિત દર્શાવો.

પ્રશ્ન-4 શ્રી ડોન બ્રધર્સ 1-1-13 ના રોજ હપતા ખરીદ પદ્ધતિએ 4 યંત્રો ખરીદે છે અને રૂ.12,000 તેની સોંપણી (15)

વખતે ચૂકવ્યા. બાકીની રકમ તેણે દર વર્ષે 31-12 ના રોજ રોકડ કિંમત પર 10% લેખે વ્યાજ સહિતના 4 હપતામાં ચૂકવી.

| તારીખ    | હપતા        | રકમ    |
|----------|-------------|--------|
| 31-12-13 | પ્રથમ હપતો  | 25,600 |
| 31-12-14 | બીજો હપતો   | 19,600 |
| 31-12-15 | ત્રીજો હપતો | 14,000 |
| 31-12-16 | ચોથો હપતો   | 8,800  |

ઘટતી જતી બાકીની રીતે 10% લેખે ઘસારો ગણો.

ઉપરની માહિતી પરથી ડોન બ્રધર્સના ચોપડામાં

(1) ચંત્ર ખાતું, (2) વ્યાજનું ખાતું (3) વેચનારનું ખાતું તૈયાર કરો.

અથવા

પ્રશ્ન-૪ તા. 1-4-2013 ના રોજ હિરલે ધારા પાસેથી એક ટી.વી. સેટ હપતા પદ્ધતિએ રૂ.10,000 માં ખરીદ્યું તેની ચૂકવણી નીચે મુજબ કરવામાં આવી.

|                                |       |
|--------------------------------|-------|
| કરાર વખતે                      | 2,000 |
| તા.31-3-14 ના રોજ પ્રથમ હપતો   | 4,000 |
| તા.31-3-15 ના રોજ બીજો હપતો    | 2,000 |
| તા. 31-3-16 ના રોજ ત્રીજો હપતો | 2,000 |

ટી.વી. સેટની રોકડ કિંમત રૂ.8,600 છે. ટી.વી સેટ ઉપર ઘટતી બાકીની રીતે વાર્ષિક 10% લેખે ઘસારો ગણો. હિસાબી વર્ષ 31-3 ના રોજ પૂરું થાય છે. ઉપરની માહિતી પરથી હિરલના ચોપડામાં

(1) ટી.વી સેટનું ખાતું (2) વેચનારનું ખાતું અને 31-12-2015 ના રોજની પા.સ.માં બાકીઓ દર્શાવો.

### **ENGLISH VERSION**

Que-1 From the following information prepare the farm account of Mr. Devabhai Patel for the year (20) ended 31<sup>st</sup> March, 2018.

| Particular                         | Rs.    | Particular                  | Rs.    |
|------------------------------------|--------|-----------------------------|--------|
| <u>Opening Stock(Dt.1-4-2017):</u> |        | Labour work                 | 5,000  |
| Fertilizers 5,000                  |        | Rent of tractor             | 500    |
| Seeds 3,000                        |        | 10% Co-op.Loan (Dt.1-10-17) | 10,000 |
| Standing crop 1,000                |        | Land Revenue                | 200    |
| Cattle 5,000                       | 14,000 | <u>Insurance Premium:</u>   |        |
| <u>Purchases:</u>                  |        | Crop 50                     |        |
| Fertilizers 1,000                  |        | Cattle 100                  | 150    |
| Seeds 1,500                        |        | <u>Sales:</u>               |        |
| Medicine 2,000                     |        | Grass 5,000                 |        |
| Cattle 2,000                       | 6,500  | Milk 2,000                  |        |
| Cost of fence                      | 2,000  | Rice 8,000                  |        |
|                                    |        | Wheat 10,000                | 25,000 |

Additional information:

- (1) Closing stock: (dt..31-3-18) Fertilizer Rs. 500, Seeds Rs. 1,500 and Cattle Rs.6,000
- (2) Cultivated grass of Rs. 200 for feeding own cattle.
- (3) Take wheat of Rs. 500 and Rice Rs. 300 for personal use.
- (4) Gave a donation corn Rs. 1,000
- (5) The cost of fence to be abolished within ten years.

OR

Que-1 From the following information prepare the farm account of Mr. Devajibhai Patel for the year ended 31-12-2010.

| Particular            | Amt    | Particular                | Amt    |
|-----------------------|--------|---------------------------|--------|
| <u>Opening Stock:</u> |        | <u>Sales:</u>             |        |
| Fertilizers 7,500     |        | Grass 7,500               |        |
| Seeds 4,500           |        | Milk 3,000                |        |
| Standing crop 1,500   |        | Rice 12,000               |        |
| Cattle 7,500          | 21,000 | Wheat 15,000              | 37,500 |
| <u>Purchase:</u>      |        | <u>Insurance premium:</u> |        |
| Fertilizers 1,500     |        | Cattle 250                |        |
| Seeds 2,250           |        | Crop 150                  | 400    |
| Medicine 3,000        |        |                           |        |
| Cattle 3,000          | 9,750  |                           |        |

- (1) 10% Co-op. Loan (Dt.01-07-2010) Rs.15,000
- (2) Additional expenses: Wages Rs. 7,500, Land revenue Rs. 300, Cost of fence Rs. 3,000, Rent of Tractor Rs.750
- (3) Closing stock: Fertilizer Rs. 750, Seeds Rs. 2,250 and Cattle Rs.9,000
- (4) Cultivated grass of Rs.300 for feeding own cattle.
- (5) Take wheat of Rs.1,000 and Rice Rs.700 for personal use.
- (6) Gave a donation corn Rs.1,000
- (7) The cost of fence to be abolished within ten years.

Que-2 Nirali mines ltd. hired a mine, conditions were as under. (20)

- (1) Duration : 1-7-1992 to 30-6-2007
- (2) Royalty: Rs. 15 per ton.
- (3) Minimum Rent: Rs.12,250 per year for first four years, Rs. 14,000 per year from fifth year to end of 12<sup>th</sup> year, Rs.17,500 per year from 13<sup>th</sup> year to 14<sup>th</sup> year of lease.
- (4) If, royalty is less than minimum rent, in any year, excess of minimum rent can be recovered during the subsequent two years.
- (5) If due to strike or an accident, royalty is less than minimum rent, actual royalty will be considered as minimum rent.
- (6) The annual output was as follows:

|                   |      |      |      |      |
|-------------------|------|------|------|------|
| Year              | 2004 | 2005 | 2006 | 2007 |
| Production (Tons) | 750  | 800  | 800  | 450  |

There was no balance to short working account on 1-1-2004 in year 2006 there was strike for 3 months.

Accounts are being prepared for the period 1<sup>st</sup> January to 31<sup>st</sup> Dec. each year.

Prepare the following account in the books of Nirali ltd.

(1) Royalty account (2) Minimum Rent account (3) Short working account

OR

Que-2 Pruthvi mines ltd. Hired a mine as on 1-1-1998 for 10 years, conditions were as under.

- (1) Royalty: Rs. 4 per ton
- (2) Minimum rent: For the first four years Rs. 25,000 yearly. For the next four years Rs. 28,000 yearly. For the next two years Rs. 30,000 Yearly.
- (3) Short working can be recouped during the subsequent two years.
- (4) In case of Fire, Accident or Strike, if the amount of royalty is less than the amount of minimum rent then minimum rent is reduced 25%.
- (5) Production for the last four years is given as under.

|            |        |                 |               |       |
|------------|--------|-----------------|---------------|-------|
| Year       | 2004   | 2005            | 2006          | 2007  |
| Production | 10,000 | 8,000(Accident) | 5,000(Strike) | 7,500 |

- (6) There is no balance of short working as on 01-01-2002. In the year 2002 the amount of short working is Rs. 8,000 and in the year 2003 it is Rs. 6,000.

Prepare the following account in the books of Pruthvi ltd

(1) Royalty Account (2) Minimum Rent Account (3) Land load Account

- Que-3 Ahmadabad Textiles mills ltd. established 1,000 power looms at the cost at Rs. 30,00,000. Company has replaced 50% power looms of similar pattern and kind with 100 % increase in cost in the month of March 2008. For remaining power looms, company has decided to install automatic power looms at the cost of Rs.50,00,000. To meet the increased demand, company also decides to install additional 250 automatic power looms. (15)

Company gets Rs.10,00,000 from selling old power looms, which are superseded.

Divide capital expenditure and revenue expenditure. And also give journal entries.

OR

- Que-3 The P.G.V.C.L. company laid down a main at a cost of Rs. 25,00,000 A few years later, the company laid down an auxiliary main for  $\frac{1}{5}$  of the length of the old main for Rs.7,50,000 and replaced the rest of the old main at a cost of Rs.35,00,000. During this period, the cost of material and wages laying mains has increase by 20%. Rs. 40,000 is replaced from the sale of old materials and old materials of the value of Rs. 50,000 have been used in the new main which replaced old main, while old materials of Rs. 25,000 have been used in the auxiliary main. The value of old materials used in the new mains has not been included in above mentioned cost.

Pass necessary journal entries to record the above transactions. Show how would you allocate the expenditure between capital and revenue.

- Que-4 Shri Don Brothers purchased a four machine on installment system on 1-1-13. He paid Rs. 12,000 as in initial payment. Remaining amount is to be paid on cash price + 10% interest every year in four installment. (15)

| Date       | Installment        | Amount |
|------------|--------------------|--------|
| 31-12-2013 | First installment  | 25,600 |
| 31-12-2014 | Second installment | 19,600 |
| 31-12-2015 | Third installment  | 14,000 |
| 31-12-2016 | Fourth installment | 8,800  |

Depreciation is to be calculated @ 10% per annum with diminish balance method.

Prepare following account in the book of Don Brothers.

(1) Machine A/c (2) Interest A/c (3) Seller A/c

OR

- Que-4 On 01-04-2013 Hiral purchased T.V. Sets from Dhara on installment system for Rs. 10,000 with the following payment system.

|                                       |           |
|---------------------------------------|-----------|
| At the time of contract               | 2,000 Rs. |
| First installment on Dated 31-3-2014  | 4,000 Rs. |
| Second installment on Dated 31-3-2015 | 2,000 Rs. |
| Third installment on Dated 31-3-2016  | 2,000 Rs. |

The cash price of T.V. Set is Rs 8,600. Depreciation is to be calculated @ 10% per annum with diminish balance method. Accounting year is completed as on 31-03.

Prepare following account in the book of Hiral.

(1) T.V. Set A/c (2) Seller's A/c and show the necessary entry on balance sheet as on 31-12-2015.

\*\*\*\*\*